

Odluke kojima se unapređuje implementacija Dejtonskog mirovnog sporazuma u Bosni i Hercegovini

Visoki predstavnik, Carlos Westendorp, u skladu sa ovlaštenjima koja su mu data članom 5, Aneksa 10, Opšteg sporazuma za mir (Dejtonski sporazum) u Bosni i Hercegovini, i koja su još jednom potvrđena Zaključcima Bosanske konferencije Vijeća za implementaciju mira, donio je juče niz odluka. Ove odluke donesene su nakon neuspjeha nadležnih lokalnih organa vlasti i institucija da postignu sporazum o određenom broju pitanja koja su od vitalnog značaja za daljnju implementaciju Dejtonskog sporazuma. Ove odluke su od posebnog značaja za uspostavljanje funkcionalne administracije, temelja demokratije, pomirenja i vladavine zakona u Bosni i Hercegovini.

Nakon dvogodišnjeg rada na implementaciji mirovnog procesa Visoki predstavnik sa žaljenjem napušta Bosnu i Hercegovinu. Kao što je u četvrtak rekao u svom govoru na Samitu Pakta stabilnosti : " ... mnogo je postignuto, ali još uvijek treba mnogo toga postići. Čaša je polupuna, a ne poluprazna". Na odlasku gospodin Westendorp bi želio podsjetiti rukovodstvo ove zemlje da je potpuna implementacija Dejtonskog mirovnog sporazuma jedini put ka postizanju trajnog mira, istinske demokratije i integracije u porodicu evropskih nacija.

Najvažnije odluke koje je Visoki predstavnik juče potpisao su:

- Odluka o restrukturiranju sistema javnog informisanja u Bosni i Hercegovini
- Odluka o slobodi informisanja i ukidanju krivične

kazne za uvredu i klevetu

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu Federacije
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom tužilaštvu Federacije
- Zakon o posebnoj zaštiti identiteta svjedoka u krivičnim postupcima u Federaciji

U ponedjeljak ćemo izdati posebna saopštenja u vezi ostalih odluka.

Odluka o restrukturiranju sistema javnog informisanja u Bosni i Hercegovini i

Odluka o slobodi informisanja i ukidanju krivične kazne za uvredu i klevetu

Odluka o restrukturiranju sistema javnog informisanja u BiH ima za cilj uspostavu pravnog okvira za javne radio i televizijske stanice koje će biti u službi svih građana u skladu sa Dejtonskim mirovnim sporazumom i praksom evropskih zemalja.

Ova *Odluka* uspostavlja novi RTV servis koji će na osnovu sredstava i uzajamnih interesa mreža Federacije i Republike Srpske emitirati informativni program na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Do usvajanja sveobuhvatnijih zakonskih akata, ovim servisom će upravljati Izvršni odbor imenovan od strane Visokog predstavnika i Predsjedništva BiH. Programska i administrativna struktura će strogo poštovati ravnopravnost konstitutivnih naroda u skladu sa Dejtonskim mirovnim sporazumom.

Novi RTV servis će naslijediti članstvo postojeće RTV BiH u međunarodnim organizacijama. Tim stručnjaka će u toku

određenog vremenskog perioda razmotriti pitanja raspodjele imovine RTV BiH.

Kao dio ove *Odluke*, Visoki predstavnik je takođe *nametnuo Zakon o Radio-televiziji Federacije BiH*. Verzija koja je nametnuta zasniva se na zakonu koji je upućen od strane Vlade Federacije. Visoki predstavnik je izvršio određene izmjene i dopune uzimajući u obzir novi servis koji pokriva cijelu državu i potrebu za međunarodnim nadzorom.

Ovom *Odlukom* takođe se zahtijeva od HRT da svoje aktivnosti u BiH zasnuje na pravnim osnovama i na način kojim će se osigurati uspostava Radio-televizije Federacije.

U skladu sa ovom *Odlukom*, Visoki Predstavnik je Narodnoj skupštini Republike Srpske dao rok da do 15. augusta izvrši izmjene i dopune *Zakona o SRT-u*, tako da ovaj *Zakon* poštuje minimum standarda utvrđenih za javni servis. Narodna skupština Republike Srpske do sada nije uskladila ovaj *Zakon* sa evropskim standardima.

Odluka o slobodi informisanja i ukidanju krivične kazne za uvredu i klevetu nastoji osigurati puno poštivanje ustavnog prava na slobodu izražavanja, unaprijediti slobodu medija i građanima omogućiti pristup informacijama o radu vladinih organa.

Ova *Odluka* ukida zatvorsku kaznu koju krivični zakoni oba entiteta predviđaju za uvredu i klevetu. Visoki predstavnik traži od organa vlasti oba entiteta da do kraja 1999. godine usvoje nove zakonske akte kojima bi se uvreda i kleveta tretirali kao prekršaji. Postojeće odredbe predstavljaju prijetnju novinarima prilikom njihovog rada na prikupljanju informacija.

Uz to, Visoki Predstavnik traži od države i entiteta da do kraja 1999. godine usvoje nove ili izvrše izmjene i dopune postojećih zakonskih akata pridržavajući se principa slobode informisanja. Ovakvi zakonski akti će građanima BiH omogućiti

pravo pristupa informacijama o aktivnostima vladinih organa, izuzev nekolicine usko definisanih kategorija.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu Federacije,

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom tužilaštvu Federacije

i Zakon o posebnoj zaštiti identiteta svjedoka u krivičnim postupcima u Federaciji

Ovi *Zakoni* će unaprijediti sudske postupke i vladavinu zakona u Federaciji Bosne i Hercegovine, i time promovisati pravdu širom ovog Entiteta. Uzimajući u obzir hitnost ovog pitanja i sporost parlamentarne procedure u Federaciji, Visoki predstavnik je odlučio na privremenoj osnovi nametnuti ove zakone, do njihovog usvajanja od strane institucija Federacije u skladu sa uobičajenim procedurama.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu Federacije uspostavlja Odjel za prvostepenu nadležnost pri Vrhovnom sudu Federacije, čime se Vrhovnom sudu daje nadležnost i za određeni broj teških krivičnih djela. Ustav Federacije definiše ova krivična djela kao djela u nadležnosti Federacije. Ustav, međutim, nije predvidio prvostepeni sud, što je prisiljavalo tužitelje da takve slučajeve vode pred kantonalnim sudovima umjesto pred sudom na nivou Federacije. Ovaj problem je sada riješen.

Krivična djela u nadležnosti Federacije uključuju terorizam, trgovinu drogom, među-kantonalna krivična djela i organizovani kriminal. Dok Krivični zakon Federacije već definiše krivična djela terorizma i trgovine drogom, *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu Federacije* definiše i među-kantonalna krivična djela i organizovani kriminal. Predstavnički dom Federacije je već usvojio ovaj *Zakon*.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom tužilaštvu Federacije proširuje nadležnosti Federalnog tužitelja, dajući mu ovlaštenja i nad kantonalnim tužiteljima. Ukoliko kantonalni tužitelj ne poduzme radnje koje mu je naložio Federalni tužitelj, Federalni tužitelj može da se umiješa i preuzme slučaj. *Zakon o dopunama i izmjenama Zakona o Javnom tužilaštvu Federacije* takođe daje ovlaštenja Federalnom tužitelju da započne krivično gonjenje na nivou Federacije za ona krivična djela koja su u nadležnosti Federacije.

Zakon o posebnoj zaštiti identiteta svjedoka u krivičnim postupcima daje svjedocima mogućnost da pred sudom daju izjave bez straha od prijetnji, zastrašivanja i odmazde. Ovaj *Zakon* omogućava da vijeće, koje čine tri sudije Vrhovnog suda, sasluša svjedoka i poštujući njegovu anonimnost sudu prenese datu izjavu.

Novi zakoni i odluke stupaju na snagu odmah i objaviti će se bez odlaganja u odgovarajućim službenim novinama. Visoki predstavnik je donio ove Odluke koristeći se ovlaštenjima koja su mu data Aneksom 10 Dejtonskog mirovnog sporazuma i članom XI Zaključaka Bonske konferencije Vijeća za implementaciju mira održane u decembru 1997. godine.